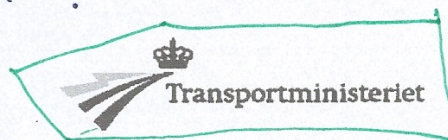

modtaget fra Karin 14-01-2016 !

Karin Muff
km@muffogpartnere.dk

DEPARTEMENTET

Dato **19 JUNI 2013**
J. nr. 2010-4509

Transportministeriet
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00
Telefax 33 12 38 93
trm@trm.dk
www.trm.dk

Bank Danske Bank
reg. 0216 kt. 4069 065880
EAN 5798000893429
CVR 43265717

Afgørelse af klage vedrørende kystbeskyttelse ved Børstrup Hage, Gribskov Kommune

I brev af 1. november 2010 klagede du, på vegne af Børstrup Hage Kystsikringslag, over Kystdirektoratets afslag af 7. oktober 2010 om permanent tilladelse til kystbeskyttelse i form af stenrev ved Børstrup Hage Kystsikringslag (beliggende lidt vest for Gilleleje Havn med en kyststrækning på lidt over 500 meter).

1. Afgørelse

Efter behandlingen af din klage skal det herved meddeles, at departementet omgør Kystdirektoratets afgørelse til en ny, midlertidig tilladelse.

Tilladelsen udløber 1. juli 2023

Inden tilladelsens udløb skal Børstrup Hage Kystsikringslag ansøge Kystdirektoratet om permanent tilladelse til anlægget.

Det forudsættes herved, at den fornødne dokumentation for anlæggets virkning forinden er tilvejebragt, således at dette indgår i ansøgningen til Kystdirektoratet.

Såfremt Kystdirektoratet ikke inden udløb af denne tilladelse modtager ansøgning, eller hvis Kystdirektoratet efter behandling af ansøgningen må afslå at give permanent tilladelse, vil anlægget skulle reableres og bringes tilbage til sin oprindelige stand.

Begrundelsen for afgørelsen er anført i slutningen af dette brev.

Afgørelsen kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed.

Hjemlen for afgørelsen er § 16, stk. 1, nr. 1 i lov om kystbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 267 af 11. marts 2009 samt § 3, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 427 af 9. maj 2007 om Kystdirektoratets opgaver og beføjelser m.v.

2. Sagsfremstilling

Side 2/9

I brev af 16. august 2000 gav det daværende Kystinspektorat Børstrup Hage Kystsikringslag tilladelse til at omlægge kystbeskyttelsen ud for lagets kyststrækning. I inspektoratets afgørelse står der bl.a. i projektbeskrivelsen, at

"Ud for lagets strækning findes i dag 11 høfder af varierende størrelse, som op til den vestligste strækning er suppleret med 5 bølgebrydere i høfdemellemrummene. De østligste 7 høfder tages op og stenene genudlægges, suppleret med yderligere mængder, i et bælte langs strækningen. De øvrige materialer såsom pælerester og beton fjernes fra området".

I afgørelsen står der, at anlægget udføres som et forsøg løbende over 2-3 år. Det er desuden anført i afgørelsen, at såfremt forsøget ikke viser sig at leve op til forventningerne, vil man i stedet anvende stenene i parallelværker.

Kystdirektoratet meddeler den 24. juni 2003 en forlængelse af forsøgsperioden på fem år frem til 2008 under de samme vilkår, som er angivet i tilladelsen af 16. august 2000.

I brev af 8. marts 2004 gav Kystdirektoratet tilladelse til omlægning af kystbeskyttelse ud for Børstrup Hage.

I brev af 3. maj 2005 gav Kystdirektoratet en midlertidig tilladelse til omlægning af kystbeskyttelse på Børstrup Hage Kystsikringslags vestligste 90 meter.

Kystdirektoratet har således givet midlertidige tilladelser til kystbeskyttelse på en ca. 530 m lang strækning.

Først i 2009 følges der op på sagen, hvilket sker på baggrund af en henvendelse fra en borger til Kystdirektoratet. I forlængelse heraf bliver du i brev af 13. maj 2009 af Kystdirektoratet anmodet om en ansøgning til anlægget på vegne af Børstrup Hage Kystsikringslag. Det skal ses i lyset af udløbet af de tidligere udstedte midlertidige tilladelser.

I brev af 24. juni 2009 søger du i brev til Kystdirektoratet om, at tilladelsen fra 2004 gøres permanent. I brevet bemærkes det bl.a., at:

- laget nøje følger den oprindelige plan af 2004, men ikke havde økonomi til at udføre det fulde projekt med det samme, hvorfor det er sket i etaper,
- anlægget er tæt på at være helt i overensstemmelse med den oprindelige plan,
- laget vidste, at den oprindelige tilladelse var i en 4-årig forsøgsperiode, men troede, at laget havde fået en stiltiende accept af forlængelsen,
- laget har modtaget ros fra Kystdirektoratet for projektet,

- det nuværende kystsikringsanlæg ikke er udvidet i forhold til det, der blev tilladt i 2004,
- anlægget ser ud til at have haft en særdeles god virkning på kysten, og
- laget har bedt COWI Consult (herefter benævnt COWI) om at lave en vurdering af det nu eksisterende "Istidsprojekt", samt komme med anbefalinger for fremtiden.

I brev af 10. juli 2009 anmoder Kystdirektoratet dig om supplerende oplysninger angående de effekter og konsekvenser, som anlægget har haft.

I brev af 6. august 2009 sender du COWI's rapport til Kystdirektoratet.

I notat af 16. september 2009 skriver Kystdirektoratet, at direktoratet efter at have gennemgået den fremsendte evalueringsrapport finder, at metoden er et brugbart alternativ til traditionelle kystbeskyttelsesmetoder. Der kan dog på sigt blive behov for at supplere med skråningsbeskyttelser på hele strækningen.

I brev af 13. oktober 2009 søger du på vegne af laget om permanent tilladelse til anlægget.

I brev af 10. marts 2010 varsler Kystdirektoratet afslag på din ansøgning, da:

- den fremsendte evalueringsrapport ikke giver en tilstrækkelig vurdering af forsøget, og
- da det ansøgte projekt omhandler en alternativ kystbeskyttelsesmetode, der ikke tidligere har været afprøvet, skal den nødvendige dokumentation for metodens effekt og konsekvenser leveres.

I brev af 7. oktober 2010 giver Kystdirektoratet afslag på din ansøgning af 24. juni 2009. I brevet bemærker direktoratet bl.a., at:

- når direktoratet afgør sager om kystbeskyttelse, skal der varetages en række hensyn i henhold til kystbeskyttelseslovens formålsparagraf,
- der er behov for kystbeskyttelse på stedet,
- det ansøgte anlæg rent visuelt er et unaturligt element i landskabet,
- anlægget forringer den rekreative udnyttelse af kysten,
- direktoratet ikke på det foreliggende grundlag kan afgøre, om anlægget teknisk set er anvendeligt som kystbeskyttelse,
- der er tale om en alternativ kystbeskyttelsesmetode, der ikke tidligere har været afprøvet, hvorfor direktoratet ikke kan give en permanent tilladelse, uden at der foreligger den nødvendige dokumentation for metodens effekt og konsekvenser,
- COWI's evalueringsrapport fra 2009 ikke vurderes at være fyldestgørende,
- direktoratet finder, at en logisk opfølgning på et forsøg må være, at der efterfølgende fremskaffes den nødvendige dokumentation for effekt og konsekvenser, og

- forsøgsanlægget ikke uden videre kan gøres permanent, fordi der i tilladelserne til de oprindelige forsøg ikke er belyst, hvilken form for dokumentation et permanent anlæg vil kræve.

Side 4/9

I e-mail af 1. november 2010 klager du over Kystdirektoratets afgørelse af 7. oktober 2010. I klagen bemærker du bl.a., at:

- tanken med anlægget var at bringe kysten tilbage til naturen,
- alle sten er lagt inden for den kystlinje, man med sikkerhed ved, der var i år 1900,
- udlægning af sten i havet med henblik på reetablering af naturlige rev er i andre sammenhænge blevet karakteriseret som ønskværdigt,
- anlægget lever op til kystbeskyttelseslovens § 1, stk. 4, da det har fjernet de meget kunstige elementer i kystbeskyttelsen,
- anlægget bl.a. bidrager til et rigere fugleliv og til rekreative oplevelser ved vandring på stranden,
- de store sten kan bruges til udspring og anden leg på stranden, herunder krabbefiskeri mellem stenene,
- anlægget over de 10 år har ydet en ubestrideligt god kystbeskyttende effekt,
- Kystdirektoratet under besigtigelser i årenes løb har udtrykt stor begejstring for anlægget og dets synlige effekter,
- Kystdirektoratets voldsomme dokumentationskrav med tilbagevirkende kraft ikke har hjemmel i kystbeskyttelsesloven,
- kommunen mener, at anlægget skal blive liggende,
- landparallelværket på matr. nr. 3fd er meget bastant, og kan have påvirket forholdene mod øst. Imidlertid er det ikke "istidsløsningen", der er problemet, men derimod et landparallelværk som blev etableret i 2001, og
- et afslag vil være en økonomisk katastrofe for Lagets medlemmer.

I brev af 10. november 2010 oversender Kystdirektoratet din klage af 1. november 2010 til Transportministeriets departement. I brevet bemærker direktoratet bl.a., at:

- der ikke hos direktoratet er tvivl om, at der fra start var tale om midlertidige tilladelser,
- det etablerede stenrev ikke kan siges at være en genopretning af et oprindeligt kystlandskab, idet det nu etablerede anlæg er væsentligt mere kunstigt og omfattende, end det landskab der kan ses på det med klagen fremsendte foto,
- anlægget muligvis er mere naturligt end høfder og bølgebrydere, men det ændrer ikke ved, at det er et kunstigt anlæg,
- direktoratet finder det yderst vigtigt, at der skaffes dokumentation for anlæggets effekt,
- en besigtigelse af anlægget ikke vil kunne dokumentere nogen effekt af anlægget, og

- direktoratet ikke bestrider, at der muligvis er behov for kystbeskyttelse, men det konkrete anlæg kan der ikke gives tilladelse til.

Side 5/9

3. Begrundelse

Kystdirektoratets tilladelser af 16. august 2000, 24. juni 2003, 8. marts 2004 og 3. maj 2005 er midlertidige tilladelser, der ikke længere er gyldige. Laget har derfor ikke tilladelse til kystbeskyttelsen, jf. kystbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, nr. 1, der lyder:

"På strandbredder og andre kyststrækninger, hvor der ikke findes sammenhængende grønsvær eller anden sammenhængende landvegetation, samt på arealer, der ligger inden for en afstand af 100 m fra, hvor denne vegetation begynder, må der kun efter tilladelse fra trafikministeren

- 1) *udføres kystbeskyttelsesforanstaltninger og andre faste anlæg, som også etableres på søterritoriet, eller*
- 2) *graves, bores, pumpes, suges eller foretages nogen form for terrænændring."*

Det følger af formålsparagraffen i kystbeskyttelseslovens § 1, stk. 1, at:

"Formålet med kystbeskyttelse er at beskytte mennesker mod oversvømmelser samt ejendom mod oversvømmelser og nedbrydning fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet. Dette formål varetages ved en afvejning af følgende hensyn:

- 1) *Behovet for kystbeskyttelse,*
- 2) *økonomiske hensyn,*
- 3) *kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og miljømæssige kvalitet,*
- 4) *kystlandskabets bevarelse og genopretning,*
- 5) *naturens frie udfoldelse,*
- 6) *rekreativ udnyttelse af kysten,*
- 7) *sikring af den eksisterende adgang til kysten og*
- 8) *andre forhold af væsentlig betydning for kystbeskyttelse."*

I den konkrete sag vurderer Kystdirektoratet, at der er behov for kystbeskyttelse det konkrete sted, jf. direktoratets brev af 10. november 2010 om din klage. Direktoratet kan dog ikke godkende ansøgningen, da der er tale om en alternativ kystbeskyttelsesmetode, hvor den nødvendige viden om metodens virkninger ikke er godtgjort.

Departementet skal hertil bemærke følgende:

Teknisk kvalitet

Side 6/9

Det følger af bemærkningerne til kystbeskyttelseslovens § 1, jf. lovforslag nr. L 127 af 25. januar 2006, at:

"Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og miljømæssige kvalitet omfatter bl.a. en vurdering af, at foranstaltningen er teknisk velfunderet, og at den ikke har væsentlige miljømæssige konsekvenser. Ansøger skal i forbindelse med ansøgning om kystbeskyttelsesanlæg gøre rede for anlæggets indvirkning på nabostrækninger".

Af det citerede er der således ingen tvivl om, at det er sagligt at stille krav om, at et anlægs positive effekt skal kunne godtgøres i forbindelse med en ansøgning.

I brev af 22. januar 2010 anmoder Kystdirektoratet dig om supplerende oplysninger. Direktoratet skriver bl.a.:

"Grundlæggende mangler den fremsendte evalueringsrapport en analyse af den kystbeskyttende effekt og konsekvenserne af stenflakket på nabostrækninger. Der er foretaget en fin analyse af strandens nuværende udseende, men der mangler en brugbar sammenligning med udgangssituationen. Ene- ste reference hertil er figur 3.5 og 3.6 der umiddelbart viser, at der var mere sand på stranden før stenflakkets etablering. En del af en uddybende analyse kunne foretages ud fra luftfotos.

Med hensyn til anlæggets tekniske funktion mangler rapporten en beregning heraf, idet det beregnede bølgeklima er på dybt vand > 20 m. Dette er ikke regnet ind til stenflakket, og der er ikke beregnet hvor stor bølgebrydning anlægget vil have, og hvad den efterfølgende effekt er for sandaflejringen på stranden. Figur 7.1, som skulle vise effekten af stenflakket, viser, at bølgebrydningen sker på grund af dybden og ikke på grund af stenene. En beregning af bølgeklimaet på flakket vil kunne vise, hvor stor en betydning den veludviklede revle har på bølgerefraktionen. Beregningen kan foretages indledningsvist manuelt for de betydende bølger."

Som svar på Kystdirektoratets brev af 22. januar 2010 henviser du i mail af 11. februar 2010 til COWIs rapport fra 2009, ligesom du i mail af 31. maj 2010 anmoder om en forklaring på, hvorfor Kystdirektoratet først på dette tidspunkt fremsætter det omtalte dokumentationskrav. Endelig fremhæver du i mail af 3. september 2010, at Kystdirektoratet ikke tidligere i forløbet har fremsat et lignende krav om dokumentation, og at laget derfor må have en klar berettiget forventning om, at der kunne opnås permanent tilladelse til anlægget.

Departementet forstår Kystdirektoratets brev af 22. januar 2010 således, at det ikke er dokumenteret, at de af laget anførte positive effekter for kyststrækningen kan tilskrives stenenes placering i det nuværende anlæg.

Departementet har ikke fundet grundlag for at tilsidesætte Kystdirektoratets vurdering af, hvilke krav til dokumentation for anlæggets virkning, der kræves for eventuelt at kunne lovliggøre det omhandlede anlæg.

Departementet har derudover ikke fundet anledning til at tilsidesætte Kystdirektoratets skøn i forhold til, hvorvidt den tilvejebragte COWI-rapport udgør tilstrækkelig dokumentation, eller om der er sagligt behov for at indhente supplerende dokumentation. Departementet vurderer på den baggrund og på baggrund af sagens oplysninger i øvrigt, at direktoratet ikke har stillet krav om oplysninger, som kan betegnes som usaglige eller urimelige.

Det er dog samtidig klart, at Kystdirektoratet først på et meget sent tidspunkt i sagens forløb har fremsat sit dokumentationskrav. Det fremgår af sagens oplysninger, at dette krav vil være omkostningsfuldt at imødekomme. Det er i forlængelse heraf departements opfattelse, at det hverken vil være rimeligt eller proportionalt – med så kort varsel – at lade laget bære omkostningen for at imødekomme dette dokumentationskrav, når Kystdirektoratet først fremkommer med kravet så sent i forløbet.

Visualitet

Kystdirektoratet skriver i sin afgørelse af 7. oktober 2010, at direktoratet finder, at anlægget visuelt er et unaturligt element i landskabet.

Dette synspunkt er også gjort gældende af ejere fra en række naboejendomme, første gang ved brev af 20. november 2009 og siden hen i brev af 13. maj 2011, hvor der argumenteres for, at anlægget rent æstetisk er en uskøn form for kystbeskyttelse, der vanskeliggør fremkommeligheden på stranden, og hvis positive effekter i øvrigt synes udokumenteret, jf. redegørelsen ovenfor om anlæggets tekniske kvalitet.

Departementet er principielt enig i, at anlægget ikke er et naturligt element i landskabet, men finder på den anden side, at der i området er en del kystbeskyttelse, hvorfor der ikke er tale om en uberørt kyst.

Departementet har selv foretaget en konkret besigtigelse af anlægget. Det er departementets vurdering, at anlæggets visuelle karakter og graden af fremkommelighed på stranden på det stykke, hvor anlægget er beliggende, ikke har en sådan karakter, at disse omstændigheder i sig selv kan begrunde krav om, at anlægget helt fjernes. Dette vil med andre ord efter departementets vurdering ikke være et proportionalt indgreb henset til, at stranden dels fortsat er fremkommelig og anvendelig, og dels at et sådant indgreb vil have store økonomiske konsekvenser for lagetts medlemmer. Det er i øvrigt departements vurdering, at laget har ageret i god tro under Kystdirektoratets instrukser; især under sagens tidlige forløb.

Samlet vurdering

Side 8/9

Departementet finder efter en samlet vurdering af sagen, at Kystdirektoratets afgørelse af 7. oktober 2010 bør omgøres til en midlertidig tilladelse.

Departementet finder – som skrevet tidligere – ikke grundlag for at tilsidesætte Kystdirektoratets vurdering af, at der ikke er fremkommet tilstrækkelig dokumentation til at vurdere, om anlægget har den tekniske kvalitet, der skal til for at give en tilladelse til kystbeskyttelse.

Departementet vurderer dog, at det ikke vil være proportionalt, hvis Børstrup Hage Kystsikringslag på nuværende tidspunkt pålægges at fjerne anlægget.

Det er således departementets opfattelse, at Kystdirektoratet ved sine midlertidige tilladelser af henholdsvis af 16. august 2000, 24. juni 2003, 8. marts 2004 og 3. maj 2005 burde have oplyst i afgørelserne, hvilke data Kystdirektoratet mente, der skulle indsamles for samlet set at være i stand til at vurdere, om anlægget senere kunne gives en permanent tilladelse. Dette skal også ses i lyset af, at der blev givet i alt 4 midlertidige tilladelser, hvilket betød, at anlægget blev større, og dermed også dyrere, såfremt det senere skulle fjernes.

Endvidere burde Kystdirektoratet ved den sidste foreløbige tilladelse have taget kontakt til Børstrup Hage Kystsikringslag for herved ikke at efterlade tvivl om, at der udelukkende var tale om midlertidige tilladelser.

Herudover må det tages i betragtning, at et krav om, at anlægget fjernes, og forholdene reetableres og genoprettes, som de var før, vil være en betydelig økonomisk byrde for laget. Ses denne økonomiske byrde i forhold til det langstrakte sagsforløb, finder departementet det ikke proportionalt eller rimeligt at kræve anlægget fjernet på nuværende tidspunkt.

Departementet finder dog ikke, at der kan gives en permanent tilladelse til anlægget, da det kræver, at der foreligger fornøden dokumentation for anlæggets tekniske kvalitet. Departementet finder, at der bør gives laget et passende tidsrum til at indhente denne dokumentation.

På den baggrund afgør departementet, at der gives en ny midlertidig tilladelse til det nuværende anlæg.

Tilladelsen udløber 1. juli 2023.

Inden tilladelsens udløb skal Børstrup Hage Kystsikringslag ansøge Kystdirektoratet om permanent tilladelse til anlægget.

Det forudsættes herved, at den fornødne dokumentation for anlæggets virkning forinden er tilvejebragt, således at dette indgår i ansøgningen til Kystdirektoratet.

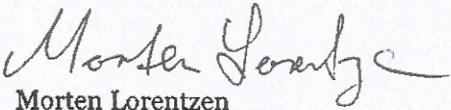
Såfremt Kystdirektoratet ikke inden udløb af denne tilladelse modtager ansøgning, eller hvis Kystdirektoratet efter behandling af ansøgningen må afslå at give permanent tilladelse, vil anlægget skulle reetableres og bringes tilbage til sin oprindelige stand.

Side 9/9

Denne afgørelse kan indbringes til prøvelse for domstolene, ligesom afgørelsen kan indbringes for Folketingets Ombudsmand.

Transportministeriet skal beklage den lange sagsbehandlingstid.

Med venlig hilsen

Morten Lorentzen
Fuldmægtig

Kopi til:

Nils Kiørboe: nkiørboe@gmail.com

Kystdirektoratet: kdi@kyst.dk og wve@kyst.dk